

Titel

North Dakota – dér starter vi forfra

Tema: Sorg, savn, forelskelse, familie, vold
Fag: Dansk
Målgruppe: 9.-10. klasse

Data om læremidlet:

E-bog: Jesper Nicolaj Christiansen, Høst & Søn 2016.

Vejledningen her giver et overblik over den røde tråd i det pædagogiske overlay, der knytter sig til e-bogen "North Dakota – dér starter vi forfra". Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen og består af en række opgaver, refleksionsøvelser samt eksterne ressourcer, som eleverne tilgår gennem aktivering af markeringer i selve romanteksten. Overlayet giver derfor god mulighed for at arbejde meget tekstnært i fortolkningsfællesskabet.

Faglige kategorier
(Max. 3)

Faglig relevans/kompetenceområder

Det pædagogiske overlay involverer kompetenceområdet **Fortolkning** og har især fokus på faserne *undersøgelse, fortolkning og vurdering*.

Det nye, eleverne skal lære, kan udtrykkes i følgende læringsmål:

- Eleverne spionerer på et udvalgt analyseelement gennem hele læsningen af romanen.
- Eleverne bruger aktivt tekstcitater i deres analyse og fortolkning af romanen.
- Eleverne udarbejder en skriftlig synopsis, der lever op til prøvekravene i mundtlig dansk 9. eller 10. klasse.

Overlayets konkrete udformning

Overlayet organiserer sig omkring litteraturarbejdets traditionelle tre faser:

Før I læser

For at få eleverne tunet ind på romanens univers er der på side 2 lagt markeringer ind i overlayet, der får læserne omkring:

- Forside, bagsidetekst og handlingshypoteser

Mens I læser

Undervejs i romanen findes en række røde markeringer under titlen ”Dialog med dig”. Der er tale om fælles refleksionsopgaver for alle i fortolkningsfællesskabet, uanset hvilket spor man i øvrigt skal forfølge. Formålet med disse opgaver er at få eleverne til forholde sig **personligt** til udvalgte elementer i romanen. Der er altså her et fokus på forbindelsen mellem romanens univers og elevernes egne personlige livserfaringer.

Derudover er det meningen, at den enkelte elev kobles på ét af de følgende spor, således at alle analysespor er dækket ind. Det pædagogiske overlay er tænkt som en differentieringsmulighed. Nogle elever kan selv gå på jagt efter vigtige citater fra romanen, der skal bakke deres analysearbejde op. Andre elever kan gennem overlayet få udpeget vigtige tekststeder som udgangspunkt for deres arbejde.

- **Sporet om forelskelse (blå markeringer)**
Gå på jagt efter vigtige citater fra romanen, der siger noget om Jonas’ forelskelse i Sonja (eller brug de blå markeringer i overlayet).
Tegn en humørlinje, der går fra 0-10, hvor 0 er bundulykkelig, og 10 er det modsatte.
Indsæt citater fra teksten på linjen, som omhandler Jonas og Sonja.
Hvad siger humørlinjen om Jonas’ forelskelse?
- **Det voldelige spor (brune markeringer)**
Gå på jagt efter vigtige citater fra romanen, der siger noget om vold og LMS (eller brug de brune markeringer i overlayet).
Hvilke regler gælder i LMS?
Hvad er udslagsgivende for, hvem der vinder en kamp?
Beskriv følelsesbarometeret *før*, *under* og *efter* kampen hos Jonas?
Beskriv reaktionerne hos tilskuerne *før*, *under* og *efter* kampen?
Hvilke grunde kan der være til at ville deltage i LMS?
Hvordan er LMS med til at ændre Jonas?
- **Det sproglige spor (gule markeringer)**
Gå på jagt efter vigtige citater fra romanen, der siger noget om sproget i romanen (eller brug de gule markeringer i overlayet).
Hvordan vil I beskrive sproget?
Hvordan er sproget med til at karakterisere Jonas?
Hvordan er sproget med til at beskrive Jonas’ forhold til den verden, han lever i?
Hvad betyder sproget for, hvem der er bogens målgruppe?
- **Sporet om far (grønne markeringer)**
Gå på jagt efter vigtige citater fra romanen, der siger noget om Jonas’ indre samtaler med sin far (eller brug de grønne markeringer i overlayet).
Hvilke oplysninger får vi om "far" gennem Jonas' samtaler med ham?
Hvilke oplysninger får vi om Jonas' forhold til faren?
Hvad handler samtalerne med far om?
Hvilke forskellige funktioner har samtalerne med far?
Hvad er pointen i at samtale med én, der er død?
Hvorfor står teksten med kursiv?

Efter I har læst

Efter læsningen af romanen skal eleverne udarbejde en synopsis, der lever op til prøvekravene i henholdsvis 9. og 10. klasse. På bogens sidste side kan eleverne tilgå Daneklærerforeningens bud på en eksemplarisk synopsis. Eleverne får altså her mulighed for at træne synopsis-genren med udgangspunkt i en modeltekst.

Samlet oversigt over markeringsfarver i overlayet:

- Rød: Dialog med dig – **refleksionsspørgsmål til alle**
- Blå: Citatforslag til sporet om forelskelse
- Brun: Citatforslag til sporet om vold og LMS
- Gul: Citatforslag til det sproglige spor
- Grøn: Citatforslag til sporet om far
- Grå: "Før I læser" og "Efter I har læst"

Supplerende materialer

"North Dakota – dér starter vi forfra" vil være oplagt at læse som hovedværk i 9. eller 10. klasse. Romanen kunne tematisk sættes sammen med både dokumentarudsendelser og noveller under overskriften *Magt og afmagt* og dermed blive del af et fordybelsesområde. Helt konkret foreslås følgende materialer, der alle kan lånes på dit lokale CFU.

- *Oprør fra ghettoen – Munas flugt*, DR2, 2015, 41 min., TV0000036755
- *Gina Jaqueline – en sugardaters fortælling*, DR3, 2017, 40 min., TV0000108246
- *Ned i novellen, antologi (Fredagsfesten, Læreplads)*
- *Ned i novellen, grundbog (Røvgevir)*
- *Det du ikke ved, novellesamling (Plastichjerte)*

